

Allergi och överkänslighet i arbetslivet – hur vanligt är det?

Jonas Brisman, överläkare

Arbets- och miljömedicin

Sahlgrenska akademien och Universitetssjukhuset

Göteborg

Mihály Matura, överläkare

Hudallergimottagningen, Arbets- och miljödermatologi

Centrum för arbets- och miljömedicin

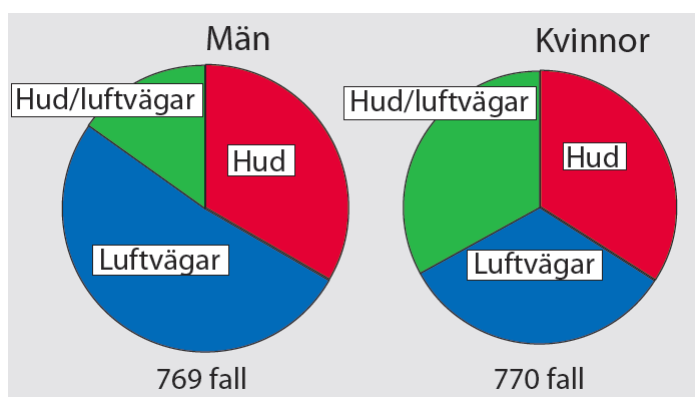
Stockholm

2012-11-22

Sahlgrenska akademien

Anmälda arbetsskador allergi/överkänslighet 2004 (8% av alla)

Inomhusmiljö orsak i 20% (ofta hud/luftvägar)

Sahlgrenska akademien

Korta sifferfakta 4.2005

Labels in diagram: Bronchiolar Muscle, Alveoli, Bronchioles, Lung, Bronchi, Trachea, Larynx, Oral Cavity, Nasal Cavity.

Logos: Söhlgrenska akademien, GÖTEBORGS UNIVERSITET

Astma, näsbesvär

Labels in diagram: Bronchiolar Muscle, Alveoli, Bronchioles, Lung, Bronchi, Trachea, Larynx, Oral Cavity, Nasal Cavity.

Logos: Söhlgrenska akademien, GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

Sahlgrenska akademien

American Thoracic Society Statement: Occupational Contribution to the Burden of Airway Disease

- Hur stor del av insjuknandet i astma orsakas av jobbet?
- Systematisk litteraturgenomgång
- Median 15% (4 – 58%)

Balmes 2003

Sahlgrenska akademien

Yrkesastma i Sverige – högt räknat

Antag:

- 15 % av ny astma beror på jobbet.
- Arbetsför ålder: 2 nya astmafall per 1000 personer och år.
- $2/1000 \times 15 \% = \text{incidens } 30/100\,000$.
- 4,5 miljoner arbetande i Sverige.

- $\frac{30}{100\,000} \times 4\,500\,000 =$

1 350 nya fall av yrkesastma per år!

Sahlgrenska akademien

Yrkesastma i Sverige - lågt räknat

Nya fall av yrkesastma: 22 – 250 fall/miljon/år.

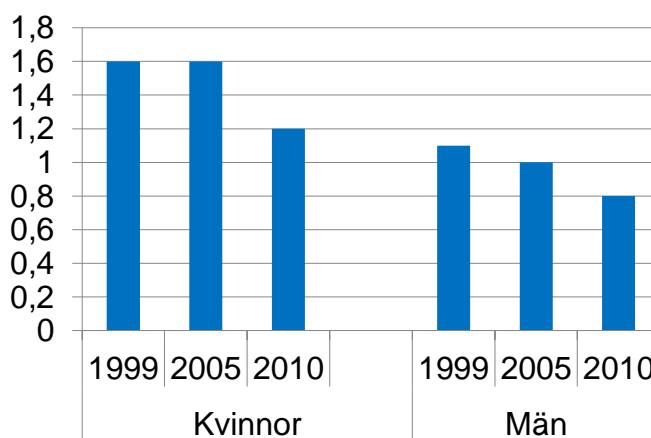
Median 47 fall/miljon/år.

Antag:

- 47 nya astmafall per miljon arbetande och år.
- 4,5 miljoner arbetande i Sverige.

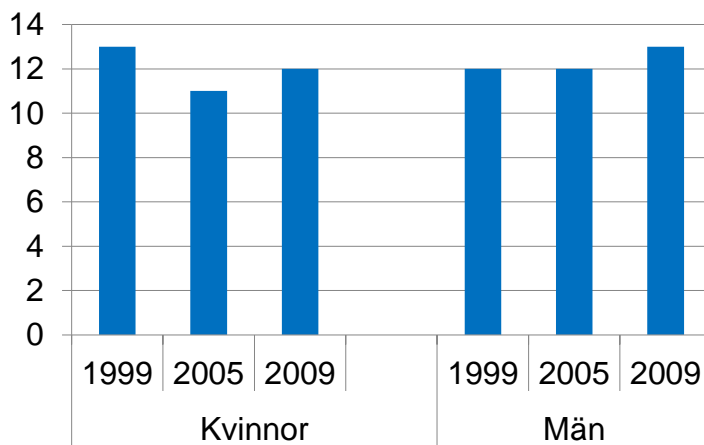
$$47 \times 4,5 = 211 \text{ astmafall/år!}$$

Näsbesvär, astma av jobbet senaste året (%)

Arbetsmiljöundersökningen

Organiskt damm från textil, djur, växter (%)

Arbetsmiljöundersökningen

Sahlgrenska akademien

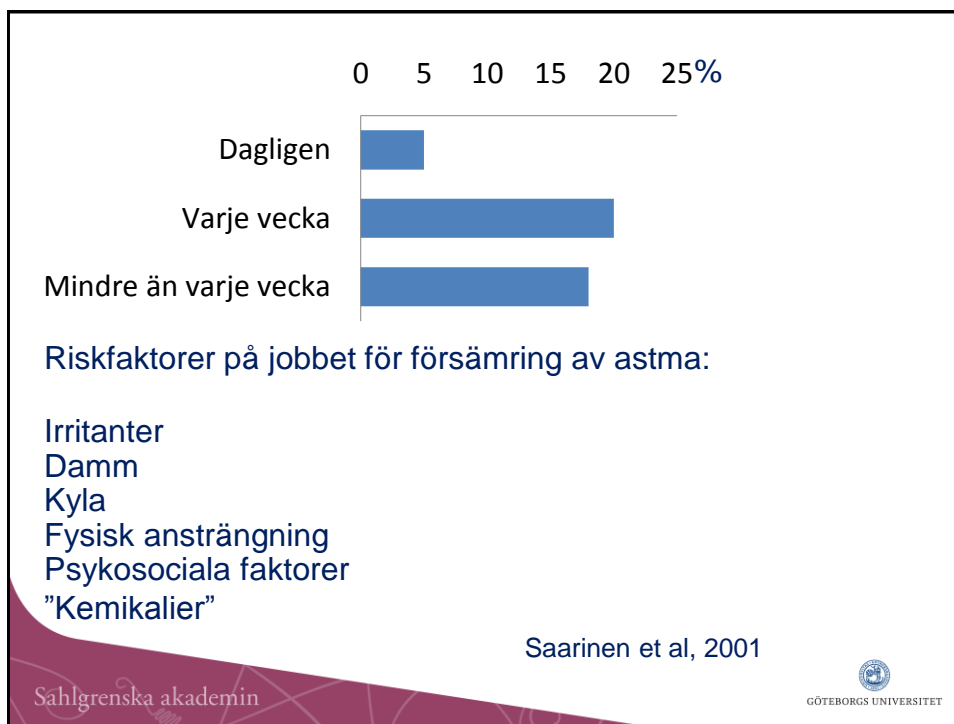
GÖTEBORGS UNIVERSITET

Astmaförsämring av jobbet

Sahlgrenska akademien

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Occupational lung disease

An international prospective general population-based study of respiratory work disability

K Torén,^{1,2} J-P Zock,^{3,4,5} M Kogevinas,^{3,4,5,6} E Plana,^{3,4,5} J Sunyer,^{3,5,7} K Radon,⁸
D Jarvis,⁹ H Kromhout,¹⁰ A d'Errico,¹¹ F Payo,¹² J M Antó,^{3,4,5,7} P D Blanc¹³

Slutat jobb därför att det påverkade andningen?

Astma	5.7/1000 personer och år
Allmänbefolkning	1.2/1000 personer och år

25% av astmatiker kommer att byta jobb?

Exponering – damm, gas eller ångor

Sahlgrenska akademien
GÖTEBORGS UNIVERSITET

Arbetsbyte, utbildade bagare (%)

	Bagare	Befolkning
Näsbesvär	6,1	1,6
Astma	2,5	1,1
Handeksem		
- män	5,6	2,1
- kvinnor	7,4	3,1
Något av ovanstående	12,3	4,2

Sahlgrenska akademien

Brisman 1999

GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORGS-POSTEN FREDAG 26 AUGUSTI 2011

Skola stängs efter oförklarlig sjuka

GÖTEBORGS: Elever och lärare har blivit oförklarligt sjuka i en av kommunens gymnasieskolor på Lindholmen. Arbetsmiljöverket dömer nu ut lokalerna och stänger skolan. 275 ungdomar står utan skola.

I tisdags eftermiddag stängdes arbetsplatsen av skyddsombuden och Arbetsmiljöverket kallades in. Efter inspektionen står det klart att skolan, i det så kallade Attehuset på Lindholmen,

Sahlgrenska aka

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Drygt en miljon (18%) rapporterar minst en gång i veckan, symptom de anser beror på inomhusmiljön i bostaden, i skolan eller på arbetet.

Miljöhälsoenkäten 2007

Sahlgrenska akademien

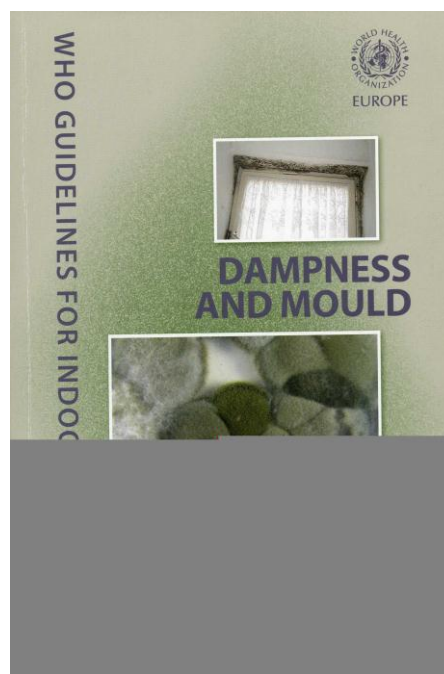
GÖTEBORGS UNIVERSITET

WHO-rapport 2009

WHO guidelines for indoor air quality. Dampness and mould.

Litteraturgenomgång

Fukt- och mögelproblem

Besvär från luftvägar, ögon och hud samt huvudvärk, trötthet.

Särskilt känsliga – barn, personer med allergi eller astma.

Personer med astma försämras ofta i dessa miljöer.

Barn – fukt/mögel orsakar luftvägsbesvär, luftvägsinfektioner, astma.

Vuxna – oklart om fukt/mögel orsakar astma.

Fukt- och mögelproblem i framtiden

Klimatförändringar: slagregn – källaröversvämningar, överbelastad dränering. Fukt i fasader leds vidare, fukt inomhus. Ökad temperatur ökar fukten inomhus.

Bristande underhåll: vattenskador

Fukt är oftast avgörande för mögelväxt.

Tack för mig!

